

DRUŽBENA ODGOVORNOST DO DELA

Ivan Svetlik

Posvet o 10 zahtevah za družbeno odgovornost

Državni svet RS

1. Februar 2018

Družbena odgovornost do dela I

- Človeka je ustvarilo delo – antropologija
- Delo je vir zadovoljevanja človekovih potreb od sredstev za življenje do samouresničevanja – psihologija
- Delo je vir nove vrednosti – ekonomija
- Delo je središčna kategorija organizacije socialne države: javnega izobraževanja, zdravstvene in socialne varnosti
- Zato mora biti delo podlaga za: delitev ustvarjene vrednosti, prilaščanje in upravljanje

Družbena odgovornost do dela II

- Kadar delo ni (bilo) vir delitve, prilaščanja in upravljanja imamo opravka s socialno nepravičnostjo, negotovostjo, prekarnostjo, revščino, pohabljanjem in suženjstvom delavcev.
- V sodobnih družbah ni drugih razen kapitalskih razlogov za vzdrževanje stranpoti dela; **odpraviti je treba prekarno delo** in delo (ponovno) postaviti v središče družbene organizacije.
- Spoštovati je treba mednarodne standarde dela – MOD (ILO)
- Ob pomanjkanju dela ga je treba porazdeliti s krajšim delovnim časom: **pravico do dela imajo vsi.**

Družbena neenakost I

- **Neenakost, ki temelji na delu** je sprejemljiva in je v Sloveniji majhna.
- **Neenakost, ki temelji na kapitalu** se hitro povečuje in je v Sloveniji nepregledna.
- Povečevanje bogastva lastnikov in managerjev (ki postajajo vse večji lastniki) ni mogoče pojasniti z njihovim delom, zato morajo več prispevati k skupnemu dobremu.
- Rezultati gospodarske rasti se stekajo predvsem v žepe lastnikov in managerjev, srednji in delavski razred pobirata drobtine. Njun ekonomski položaj se ni izboljšal, pač pa se soočata z negotovostjo dela in verjetnostjo, da bodo njuni potomci živeli slabše od njih.

Družbena neenakost II

- Posledice naraščajoče neenakosti: **socialne frustracije, revščina, podpora populizmu, nacionalizmu, rasizmu, ksenofobiji, grožnja demokraciji.**
- Treba je okrepiti instrumente za obvladovanje socialne neenakosti: **izobraževanje, obdavčitev kapitala, solastništvo na podlagi dela, socialni programi vključno z novimi oblikami socialne organizacije.**
- **Rast brez ustreznih mehanizmov delitve zaustavlja sama sebe:** socialni konflikti, zmanjševanje povpraševanja...!